## МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет "Львівська політехніка" Інститут комп'ютерних наук та інформаційних технологій



Звіт до лабораторної роботи № 5

на тему:

# " ЗАПРОГРАМУВАТИ ГА ДЛЯ ЗАДАЧІ КОМІВОЯЖЕРА (TSP)"

з курсу " Методи нечіткої логіки та еволюційні алгоритми при автоматизованому проектуванні "

Виконав: студент групи КНСП-11 Дербіж А. В.

Перевірив: викладач каф. САП, асист. Кривий Р.3

#### МЕТА РОБОТИ

Запрограмувати ГА для задачі комівояжера використовуючи заданий метод селекції.

# КОРОТКІ ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

Селекція (від лат. selectio — вибір, добір) — наука про методи створення сортів, гібридів рослин та порід тварин, штамів мікроорганізмів з потрібними людині якостями. В результаті селекційного процесу створено велику кількість сортів сільськогосподарських рослин і порід свійських тварин, штамів мікроорганізмів.

# Селекція рулеткою

У методі рулетки (roulette-wheel selection) особини відбираються за допомогою N «запусків» рулетки, де N — розмір популяції. Колесо рулетки містить по одному сектору для кожного члена популяції. Розмір і-го сектору пропорційний ймовірності попадання в нову популяцію. При такому відборі члени популяції з більш високою пристосованістю з більшою ймовірністю будуть частіше вибиратись, ніж особини з низькою пристосованістю.

### Турнірна селекція

При турнірному відборі (tournament selection) з популяції, яка складається із N особин, вибираються випадковим чином t особин, і найкраща особина записується в проміжний масив. Ця операція повторюється N раз. Особини в отриманому проміжному масиві потім використовуються для схрещування (також випадковим чином). Розмір групи рядків, що відбираються для турніру, часто дорівнює 2. У цьому випадку говорять про двійковий (парний) турнір. Взагалі ж t називають чисельністю турніру. Перевагою даного способу  $\epsilon$  те, що він не вимага $\epsilon$  додаткових обчислень.

#### Рангова селекція (селекція усіканням)

При рангової селекції особини популяції сортуються за значенням їх функції пристосованості. Кількість копій кожної особини, введених в батьківську популяцію, розраховується як відсоток від розміру популяції. Серед особин, що потрапили «під поріг» випадковим чином N раз вибирається найбільш везуча і записується в проміжний масив, з якого потім вибираються особини безпосередньо для схрещування.

# ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

У вас  $\epsilon$  безліч міст (представлені у вигляді точок на площині з X і Y координати). Мета полягає в тому, щоб знайти найкоротший маршрут, який відвідує кожне місто рівно один раз, повертаючись в кінці до своєї відправної точки.

Дано від 10 до 50 точок. Метод селекції — селекція рулеткою.

## РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Координати точок(міст) читаються з файлу \*.csv, де першим значенням  $\epsilon$  назва міста, другим — координата X, а третім — координата Y.

Для виконання завдання була використана функція да пакету MatLab. Окремо були реалізовані функції для генерації початкової вибірки, мутації та схрещування. Функція для відбору методом рулетки  $\varepsilon$  стандартною в пакеті MatLab.

# Функція для оцінки шляху

```
function [output_args] = FitnessFcn( input_args )
%% Цільова функція. Довжина пройденого шляху
% input_args = [x1, x2, x3, ...]
% x1, x2 ... - інденкси міст, в порядку їх проходження
global WAY_MATRIX;
sum = 0;
way_length = length(input_args);
for i = 1:1:way_length-1
    sum = sum + WAY_MATRIX(input_args(i), input_args(i+1));
end
% Додаємо шлях до повернення в початкове місто
sum = sum + WAY_MATRIX(input_args(way_length), input_args(1));
output_args = sum;
end
```

## Функція для генерації початкової вибірки

```
function Population = CreationFcn( GenomeLength, FitnessFcn, options )
%% Функція для створення початкової популяції негомологічих особин

ret = zeros(options.PopulationSize, GenomeLength);

for i = 1:1:options.PopulationSize

vars = 1:1:GenomeLength;

for j = 1:1:GenomeLength

t = randi(length(vars));

ret(i,j) = vars(t);

vars(t) = [];
end;
end;

Population = ret;
```

#### Точка входу в програму

End

```
function main()
[names, x, y] = textread('cities.csv', '%s %d %d', 'delimiter', ',');
global WAY_MATRIX;
WAY_MATRIX = getWayMatrix(x, y, 1000);

population_size = ceil(length(x)^(1/2)); % до більшого цілого nvars = length(x);

global RET;
RET = struct('generation', 0, 'population', struct, 'fvals', struct);

options = gaoptimset(...
'CreationFcn', @CreationFcn, ...
'PopulationSize', population_size, ...
'MutationFcn', @MutationFcn, ...
```

```
'CrossoverFcn', @CrossoverFcn, ...
  'OutputFcns', {@OutputFcn}, ...
  'SelectionFcn', @selectionroulette, ...
  'PlotFcns', {@gaplotbestf, @gaplotdistance} ...
);
[xval,fval,exitflag,output,population,scores] = ga(@FitnessFcn, nvars, options);
% графічне представлення шляху
XX = x; YY = y; NNames = names;
for i = 1:1:nvars
  XX(i) = x(xval(i));
  YY(i) = y(xval(i));
  NNames(i) = names(xval(i));
end
XR = [XX(nvars), XX(1)];
YR = [YY(nvars), YY(1)];
figure
plot(XX, YY, '-*', XR, YR, '--')
text(XX+1,YY+1,NNames)
% вивід результатів
disp('Початкова популяція:');
PrintIter(RET.population.s0, RET.fvals.s0, nvars, population_size);
disp('Покоління 1:');
PrintIter(RET.population.s1, RET.fvals.s1, nvars, population_size);
disp('Покоління 2:');
PrintIter(RET.population.s2, RET.fvals.s2, nvars, population_size);
disp('Результат:');
PrintIter(population, scores, nvars, population_size);
fprintf('Best:\n');
PrintOne(xval, fval, nvars);
PrintOneStr(NNames, fval, nvars);
end
function way_matrix = getWayMatrix(X, Y, M)
%% Формує матрицю з відстаннями між кожним містом
ret = zeros(length(Y), length(X));
for i = 1:1:length(Y)
  for j = 1:1:length(X)
    if(i == j)
       ret(i,j) = M;
    else
       v = ((X(i) - X(j)).^2 + (Y(i)-Y(j)).^2).^(1/2);
       ret(i,j) = v;
    end
  end
end
way_matrix = ret;
end
```

## Результати виконання:

	Стандарт	Стандарт	Стандарт	
1	Α	12	40	
2	В	41	50	Command Window
3	С	26	8	New to MATLAB? See resources for <u>Getting Started</u> .  >> main Optimization terminated: maximum number of generations exceeded.
4	D	3	3	
5	E	15	26	Початкова популяція:
6	F	10	1	[ 9, 10, 2, 8, 5, 1, 4, 6, 7, 3, ] => 228.5
7	G	18	7	_ [ 2, 10, 9, 5, 7, 1, 4, 8, 6, 3, ] => 345.0 [ 7, 1, 9, 10, 6, 5, 4, 3, 8, 2, ] => 256.3
8	K	50	32	[ 8, 1, 4, 2, 3, 10, 7, 5, 9, 6, ] => 310.9
9	L	20	22	
10	М	8	3	

Рис. 1. Початкові дані

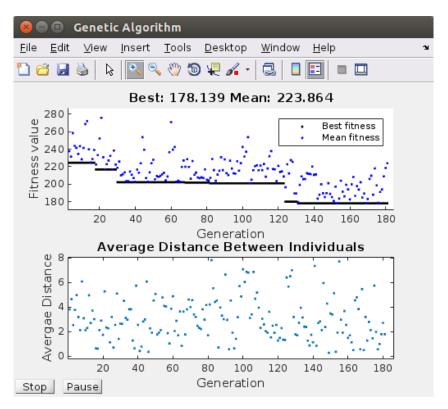


Рис. 2. Сходимість функції

```
Результат:
   9,
         6,
              10,
                     4,
                                      8,
                                                        1, ] => 178.14
         6,
              10,
                     2,
                          7,
                                      8,
                                            4,
                                                        1, ] => 289.47
   9,
                                3,
                                                  5,
                          7,
                                            2,
                                                           ] => 178.14
              10,
                     4,
                                3,
                                      8,
                                                  5,
                                                           ] => 249.71
              10,
Best:
                    4,
         6,
                          7,
                                      8,
                                                  5,
                                                        1, ] => 178.14
Γ
   9,
              10,
                                з,
                                            2,
                          G,
                                                  Ε,
                                                        A, ] => 178.14
[
   L,
         F,
               Μ,
                     D,
                                С,
                                      Κ,
                                            В,
>>
```

Рис. 3. Результат виконання алгроритму

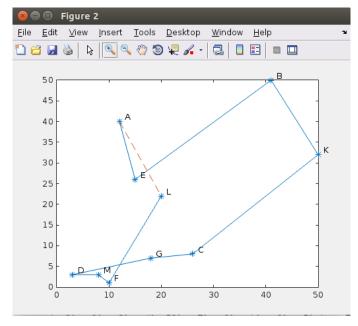


Рис. 4. Графічне представлення маршруту

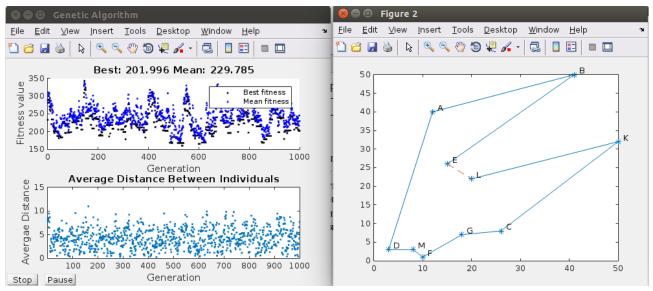


Рис. 5. Результат виконання без елітних нащадків

# **ВИСНОВОК**

На цій лабораторній роботі, я запрограмував  $\Gamma A$  для задачі комівояжера використовуючи заданий метод селекції

При використанні генетичного алгоритму, була використана селекція рулеткою. Сходимість функції з обраним методом селекції і без визначення елітних потомків  $\epsilon$  надзвичайно низька.